

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тач. 6. и 15. Устава Републике Србије, којим је предвиђено да Република Србија уређује и обезбеђује, поред осталог, порески систем и финансирање остваривања права и дужности Републике Србије, утврђених Уставом и законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

- *Проблеми које Закон треба да реши, односно циљеви који се Законом постижу*

Предложена законска решења имају за циљ прецизирање основице пореза на доходак грађана по основу зараде за физичка лица - резиденте Републике Србије која су од правног лица - резидента Републике Србије упућена на рад у иностранство, као и уређење пореског третмана прихода од продаје пољопривредних и шумских производа, односно плодова, које остваре одређене категорије физичких лица.

Поред тога, разлог за доношење овог закона је прецизирање начина опредељења предузетника за утврђивање пореске обавезе по систему исплате личне зараде (време достављања обавештења надлежном пореском органу), као и прописивање могућности да се у случају исплате прихода од капитала по основу камате у моменту када платни промет није радио, порез по одбитку може платити првог наредног дана када ради платни промет.

Остале предложене измене односе се на правнотехничка и терминолошка прецизирања у закону.

- *Разматране могућности да се проблеми реше и без доношења закона*

Имајући у виду да је реч о елементима система и политике јавних прихода који се, сагласно одредбама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС” бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13 и 63/13-исправка), уводе законом, то значи да се измене и допуне тих елемената могу вршити само законом. Према томе, како се материја која се уређује овим законом односи на опорезивање прихода грађана и спада у законодавну регулативу, није разматрано, нити је било основа за разматрање њеног уређења другим законом или подзаконским актом.

- *Зашто је доношење закона најбољи начин за решавање проблема*

С обзиром да се ради о законској материји, одређена постојећа законска решења једино је и могуће мењати и допуњавати доношењем закона, тј. изменама и допунама закона.

Уређивањем порескоправне материје законом даје се допринос правној сигурности и обезбеђује јавности доступност у погледу вођења пореске политике, с обзиром да се закон као општи правни акт објављује и ствара једнака права и обавезе за све субјекте који се нађу у истој порескоправној ситуацији.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уз члан 1.

Предлаже се да основицу пореза на зараду за физичка лица - резиденте Републике Србије упућене на рад у иностранство ради обављања послова за правна лица - резиденте Републике чини исплаћени новчани износ зараде за извршени рад.

Уз члан 2.

Новододатим чланом врши се прецизирање обавезе за предузетника који порез плаћа на стварни приход од самосталне делатности, у случају када се определи за исплату личне зараде. Тада је дужан да у писаном облику достави обавештење надлежном пореском органу о свом опредељењу да врши исплату личне зараде. Обавештење доставља најкасније до 15. децембра текуће године за период од 1. јануара наредне године, с тим да тај предузетник опредељење не може да мења током пореског периода и дужан је да га користи до истека пореског периода, односно календарске године.

Уз члан 3.

Предлаже се допуна члана 37а Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-УС, 93/12, 114/12-УС, 47/13 и 48/13-исправка - у даљем тексту: Закон) у делу који се односи на признавање расхода у пореском билансу, у смислу да се за предузетнике који воде пословне књиге у расходе у пореском билансу, поред износа исплаћене личне зараде и трошкова службеног путовања до износа из члана 18. став 1. тач. 2) до 4) Закона, признају и обрачунати и плаћени доприноси за лично обавезно социјално осигурање по основу самосталне делатности ако се предузетник није определио за исплату личне зараде, већ месечне аконтације пореза плаћа на опорезиву добит.

Уз члан 4.

Предлаже се прецизирање одредбе члана 83. Закона, која се односи на опорезивање прихода од игара на срећу. Наиме, предложено је брисање одредбе става 3. тог члана Закона, с обзиром да одредба није применљива на игре на срећу са више комбинација, док се одредба става 6. мења у смислу да се умањење за износ уплате на основу које је појединачано остварен одбитак, не односи на добитак код класичних игара на срећу.

Уз члан 5.

Предложеном изменом члана 85. Закона прецизно се уређује да се порез на друге приходе не плаћа на приходе од продаје пољопривредних и шумских производа, односно плодова које остваре таксативно наведене категорије физичких лица.

Новододати став 5. овог члана Закона односи се на висину нормираних трошкова који се признају код утврђивања опорезивог прихода као пореске основице по основу прихода који од продаје пољопривредних и шумских производа, односно плодова остваре она физичка лица која не спадају у категорију лица из подтач. (1) до (3) тачка 16) став 1. тог члана Закона, а која немају обавезу по основу пореза на доходак грађана на предметни приход (носиоци пољопривредног газдинства; лица која доприносе за обавезно социјално осигурање плаћају по решењу у складу са законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање; корисници пољопривредне пензије).

Предлаже се да право на умањење обрачунатог пореза за 40% имају само физичка лица која остваре приход од рада као чланови омладинске или студентске задруге, уколико су млађа од 26 година живота и ако се налазе на школовању у институцијама за средње, више и високо образовање.

Уз члан 6.

Врши се прецизирање у одредби члана 94. став 1. Закона, у смислу да је предузетник који у току године започне обављање самосталне делатности, дужан да поднесе пореску пријаву у којој ће, поред осталог, унети податак у вези са одређењем да ће исплаћивати личну зараду у наредном пореском периоду.

Уз члан 7.

Предложена је измена члана 99. став 1. тачка 2) Закона у циљу правнотехничког прецизирања текста.

Уз члан 8.

Предложеном изменом члана 100а став 2. Закона врши се прецизирање одредбе у смислу појашњења случајева у којима се примењује принцип самоопорезивања прихода физичких лица.

Уз члан 9.

Врши се прецизирање одредбе члана 101. Закона, која се односи на правни институт пореза по одбитку.

Уз члан 10.

Предложеном изменом члана 103. став 1. Закона прецизира се начин утврђивања и плаћања пореза по одбитку за приходе од капитала по основу камате коју физичком лицу исплаћује банка, односно чије приписивање врши, тако што се прецизира да порез по одбитку плаћа најкасније првог наредног дана када ради платни промет уколико у моменту исплате камате, укључујући и приписивање камате, платни промет није радио.

Уз члан 11.

Предложеном изменом члана 104. Закона врши се усаглашавање са законом којим се уређује опорезивање добити правних лица у смислу да се порез по одбитку обрачунава и наплаћује и у случају када предузетник исплаћује приход домаћем правном лицу по основу откупа секундарних сировина.

Уз члан 12.

Предлаже се да се одредбе члана 3. став 1. и чл. 5, 6, 8, 9. и 10. овог закона примењују почев од 1. јануара 2014. године.

Уз члан 13.

Предлаже се да овај закон ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разматрање и доношење закона по хитном поступку, предлаже се у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12-пречишћен текст). Доношење овог закона по хитном поступку неопходно је ради несметаног рада органа и организација чије се функционисање финансира из буџета Републике Србије.

VI. СТУПАЊЕ НА СНАГУ ПРЕ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”

Уставни основ за ступање на снагу Закона раније од осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, садржан је у члану 196. став 4. Устава Републике Србије.

Потребно је да Закон ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије” јер постоје нарочито оправдани разлози фискалне природе који се огледају у остваривању циљева фискалне консолидације Републике Србије.